

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σκοπός: Σκοπός της Εθνικής στρατηγικής είναι ο καθορισμός των στόχων και η περιγραφή των μέτρων για την μακροχρόνια και βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα βάμβακος της χώρας μας. Η εθνική στρατηγική αφορά το χρονικό διάστημα 2019-2029.

Φορέας παρακολούθησης: Φορέας παρακολούθησης ορίζεται η Ομάδα Εργασίας Βάμβακος του ΥΠΑΑΤ. Η Ομάδα Εργασίας Βάμβακος είναι ο Φορέας όπου όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη θα προσέρχονται για να συζητήσουν για όλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τομέας. Η Ομάδα Βάμβακος θα πραγματοποιεί τουλάχιστον τέσσερις (4) συνεδριάσεις ανά έτος. Στις πρώτες δύο (τουλάχιστον) συνεδριάσεις του κάθε έτους, ένα από τα πάγια θέματα θα είναι ο απολογισμός δράσεων και το αποτέλεσμα αυτών στην βαμβακοκαλλιέργεια. Στις επόμενες δύο (τουλάχιστον) συνεδριάσεις του κάθε έτους, ένα από τα πάγια θέματα θα είναι ο προγραμματισμός δράσεων σύμφωνα με την εθνική στρατηγική για το επόμενο έτος.

Αναθεώρηση Στρατηγικής και τυχόν επανακαθορισμός των στόχων αυτής, θα γίνεται κάθε πέντε (5) έτη, εκτός κι αν ξαφνικές και ιδιαίτερες απαιτήσεις και συγκυρίες επιτάσσουν την ενδιάμεση αναθεώρησή της νωρίτερα της 5ετίας), και πάντα μέσω της ομάδος εργασίας Βάμβακος.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- 1) Η βελτίωση των οικονομικών δεδομένων της βαμβακοκαλλιέργειας,
- 2) Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου μεταποίησης του βάμβακος,
- 3) Η βελτίωση της ποιότητας και η δημιουργία «ταυτότητας» του Ελληνικού βάμβακος,
- 4) Η ανάδειξη των φιλοπεριβαλλοντικών χαρακτηριστικών του τρόπου παραγωγής του βάμβακος
- 5) Η διατήρηση και η διασφάλιση της στήριξης της ΚΑΠ για το βαμβάκι

Τα μέσα / μέτρα (ανά στόχο):

Τα μέσα / μέτρα επίτευξης των στόχων της μακροχρόνιας εθνικής στρατηγικής 2019-2029 στον τομέα του βάμβακος, περιγράφονται παρακάτω (η παράθεση είναι αναφορική και όχι αξιολογική):

1ος στόχος: Η βελτίωση των οικονομικών δεδομένων της βαμβακοκαλλιέργειας

1. Κατασκευή έργων υποδομής (π.χ. αρδευτικών έργων, αγροτική οδοποιία, δεξαμενές συγκέντρωσης όμβριων υδάτων για τη χρήση τους σε μέλλοντα χρόνο κ.α.)

2. Λήψη μέτρων μείωσης του κόστους παραγωγής με σημαντικότερο τη μείωση του κόστους της ενέργειας (Αγροτικό πετρέλαιο και ρεύμα) καθώς και παροχή κινήτρων χρήσης φιλοπεριβαλλοντικών πηγών ενέργειας (ηλιακή ενέργεια κ.λ.π.)
3. Προώθηση Συνεργατικών σχημάτων (Οργανώσεις Παραγωγών, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί) με στόχο τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας για την πλήρη εκμετάλλευση του διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού, τη Συλλογική Αγορά Αγροεφοδίων και την ανταγωνιστική διάθεση του προϊόντος.
4. Ενίσχυση της ανανέωσης του μηχανολογικού εξοπλισμού της βαμβακοκαλλιέργειας, μέσω της ένταξης των βαμβακοπαραγωγών στα Σχέδια Βελτίωσης.
5. Χρηματοδότηση προγραμμάτων με συστήματα στάγδην άρδευσης για την ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων υδάτινων πόρων.
6. Χρηματοδότηση προγραμμάτων με συστήματα χρήσης ευφυούς γεωργίας – γεωργίας ακριβείας, για την μείωση των εισροών και την αύξηση της παραγωγής.
7. Υιοθέτηση συστημάτων γεωργικών προειδοποιήσεων, πληροφόρησης και εκπαίδευσης στην έγκαιρη, ορθολογική και αποτελεσματική Φυτοπροστασία, παροχή κινήτρων για χρήση νέων τεχνολογιών με drones δορυφόρων ή άλλων τεχνικών μεθόδων για εδαφολογική διάγνωση ασθενειών καθώς και για φυτοπροστασία.
8. Ενίσχυσης της πραγματικής καλλιέργειας βάμβακος μέσω εντατικών ελέγχων του ΟΠΕΚΕΠΕ και πιστοποίησής της μέσω του ισχύοντος συστήματος της παράδοσης της ελάχιστης ποσότητας ανά στρέμμα, προσαρμοσμένης στις πραγματικές μέσες αποδόσεις της κάθε περιοχής
9. Διασφάλιση της χρήσης δραστικών ουσιών ΦΠΠ που θα εξασφαλίζουν την ορθή και αποτελεσματική φυτοπροστατευτική κάλυψη της βαμβακοκαλλιέργειας
10. Έρευνα και ανάπτυξη νέων πρακτικών και μεθόδων για τη χρήση και εφαρμογή αγροεφοδίων στην βαμβακοκαλλιέργεια,
11. Συγκέντρωση & διανομή των πληροφοριών και των αποτελεσμάτων της έρευνας, μέσω μιας «ανοιχτής πλατφόρμας διαλόγου» - ιστοτόπου, σε όλους τους παραγωγούς και εταίρους
12. Τροποποίηση του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής-βαμβακοκαλλιέργειας, με παράλληλη ένταξη κάλυψης κινδύνων ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής
13. Μείωση της φορολογίας και των ασφαλιστικών εισφορών των πραγματικών γεωργών
14. Υποστήριξη εθελούσιων αναδασμών
15. Προαιρετική Εκπαίδευση των βαμβακοκαλλιεργητών στις σύγχρονες πρακτικές καλλιέργειας και στην ορθή χρήση των αγροεφοδίων, στη χρήση των Ατομικών Μέσων Προστασίας και στην Προστασία του Περιβάλλοντος,
16. Προαιρετική Εκπαίδευση των βαμβακοπαραγωγών σε θέματα εμπορίας βάμβακος και της επίδρασης των χαρακτηριστικών του στην τιμή του, και ενημέρωση τους για τις εγχώριες και διεθνείς τιμές, τις εξελίξεις και τις τάσεις στην αγορά βάμβακος σε ημερήσια βάση. (μέσω της δημιουργίας Παρατηρητήριου Τιμών)

17. Δημιουργία πλαισίου προπωλήσεων συσπόρου βαμβακιού
18. Χρήση σύγχρονων Τραπεζικών εργαλείων χρηματοδότησης της βαμβακοκαλλιέργειας (συμβολαιακή γεωργία)
19. Χρηματοδότηση προγράμματος γεωργικής έρευνας για την δημιουργία νέων ποικιλιών βάμβακος και ανάθεση αυτού στον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

2ος στόχος: Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου μεταποίησης του βάμβακος

1. Αναπτυξιακά κίνητρα για την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό των Εκκοκκιστηρίων (για μείωση κόστους παραγωγής, αυτοματοποίηση, και προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες) παροχή κινήτρων χρήσης φιλοπεριβαλλοντικών πηγών ενέργειας (ηλιακή ενέργεια κ.λ.π.)
2. Αξιοποίηση των υποπροϊόντων βάμβακος (Βαμβακόσπορος, Βαμβακόπιτα, Βαμβακέλαιο, Βιομάζα Βαμβακοκαλλιέργειας & Εκκόκκισης). Στοχευμένη έρευνα για την ανάδειξη της διατροφικής αξίας του βαμβακέλαιου και της ενεργειακής & παραγωγικής αξίας της βαμβακόπιτας ως ζωτροφής
3. Συνεργασία με την Ελληνική αλλά και την Ευρωπαϊκή Κλωστοϋφαντουργία για την παραγωγή βάμβακος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αυτές έχουν ανάγκη, αλλά και σύναψη κάθετων συνεργασιών
4. Καταγραφή και ανάλυση της σημασίας για την Ελληνική οικονομία, της καλλιέργειας και μεταποίησης του Ελληνικού βαμβακιού καθώς και ανάδειξη της σημασίας του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας και ανάπτυξής του, με εκμετάλλευση των υπαρχόντων υποδομών, με στόχο την αύξηση των εξαγωγών και μείωση των εισαγωγών
5. Εκπόνηση προγραμμάτων εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού στον κλάδο μεταποίησης βάμβακος σε σύγχρονες δεξιότητες
6. Δημιουργία σχολής ταξινόμων (ελεγκτών ποιότητας) Βάμβακος και προϊόντων αυτού

3ος στόχος: Η βελτίωση της ποιότητας και η δημιουργία «ταυτότητας» του Ελληνικού βάμβακος

1. Ετήσιος καθορισμός των στόχων ποιότητας του Ελληνικού Βάμβακος και των ελάχιστων ποιοτικών προδιαγραφών του με βάση τις ανάγκες της βιομηχανίας και της αγοράς
2. Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών των καλλιεργούμενων ποικιλιών και ανάδειξη των πιο παραγωγικών με τη μεγαλύτερη αξία πώλησης, εντός των Εθνικών Προδιαγραφών Ποιότητας
3. Ενδεικτική υπόδειξη χρήσης του βέλτιστου γενετικού υλικού, που θα δώσει το βέλτιστο εκκοκκισμένο βαμβάκι
4. Προώθηση ποικιλιών βάμβακος που πληρούν τα κριτήρια των Εθνικών Προδιαγραφών Ποιότητας
5. Ομαδοποίηση ποικιλιών κατά την εκκόκκιση

6. Δημιουργία Στατιστικών Στοιχείων παραγόμενης Ποιότητας Χώρας (Εθνικός Φάκελος Ποιότητας)
7. Συστηματικός έλεγχος της υγρασίας και της περιεκτικότητας των ξένων υλών του συσπόρου βάμβακος με στόχο τον περιορισμό των κακών πρακτικών συγκομιδής του βάμβακος και τον περιορισμό χρήσης μηχανών τύπου stripper
8. Δημιουργία πλαισίου και κανόνων συναλλαγών επιχειρήσεων-βαμβακοπαραγωγών με έμφαση στην καταβολή τιμής σύμφωνα με την ποιότητα του παραδιδόμενου προϊόντος
9. Ενίσχυση μέσω του ΠΑΑ της πιστοποιημένης παραγωγής βάμβακος κατά AGRO 2.1, 2.2.
10. Πιστοποίηση του παραγόμενου βάμβακος ως ECOLABEL, BCI
11. Ιδιαίτερη έμφαση στην πιστοποίηση του Ελληνικού Βάμβακος ως μη ΓΤ, χωρίς επιμολύνσεις, βιολογικό.
12. Συμμετοχή των φορέων του κλάδου στο European Cotton Alliance με στόχο τη κατοχύρωση του Ευρωπαϊκού Σήματος βάμβακος και την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του
13. Εκπόνηση πολυετούς προγράμματος προώθησης του παραγόμενου προϊόντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες αγορές στόχους στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Enjoy its from Europe»
14. Δράσεις για την προώθηση της βαμβακοκαλλιέργειας στην Ελλάδα όπως ημερίδες Βάμβακος, ενημέρωση παραγωγών και κοινού με κάθε πρόσφορο μέσο
15. Δημιουργία Μουσείου Βάμβακος και Εκκόκκισης Βάμβακος στα πλαίσια διαμόρφωσης πολιτιστικής κληρονομιάς
16. Η αξιοποίηση της έρευνας στη βελτίωση, αξιολόγηση και επιλογή ανώτερων γενετικά σειρών βαμβακιού με κλασικές και σύγχρονες μοριακές μεθόδους με:
 - ✓ υψηλότερη προσαρμοστικότητα σε βιοτικές και αβιοτικές καταπονήσεις ενόψει των εδαφοκλιματικών αλλαγών
 - ✓ ποιοτικά χαρακτηριστικά που προορίζονται για συγκεκριμένες χρήσεις και καινοτόμα προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας
 - ✓ η κατανόηση βασικών μηχανισμών που επιδρούν στην ποιότητα, την ποσότητα και την ανθεκτικότητα της ίνας για τροφοδοσία της βιομηχανίας με ένα τεχνολογικά αναβαθμισμένο προϊόν.

4ος στόχος: Η ανάδειξη των φιλοπεριβαλλοντικών χαρακτηριστικών του τρόπου παραγωγής του βάμβακος

1. Καταγραφή του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της βαμβακοκαλλιέργειας, και των προϊόντων αυτής, και στρατηγική στόχευση στη μείωση του αποτυπώματος αυτού
2. Επικαιροποίηση των προτύπων παραγωγής (AGRO 2.1, 2.2 που θα συμπεριλάβουν και τις απαιτήσεις της προδιαγραφής του BCI)
3. Πιστοποίηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου ποσοστού της βαμβακοκαλλιέργειας σύμφωνα με το εθνικό πρότυπο ολοκληρωμένης

διαχείρισης AGRO 2.1,2.2. στα πλαίσια του οποίου επιτυγχάνεται η ορθολογική χρήση των εισροών και των συντελεστών παραγωγής

4. Αναγνώριση του βάμβακος ως καλλιέργειας υποκείμενης σε τεχνικές ορθών γεωργικών πρακτικών σύμφωνα με τις οδηγίες και τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Κοινής Γεωργικής πολιτικής

5ος στόχος: Η διατήρηση και η διασφάλιση των πόρων της ΚΑΠ για το βαμβάκι

1. Αναγνώριση του βάμβακος ως προϊόντος εθνικής σημασίας για την Ελληνική οικονομία

2. Διαφύλαξη του πρωτοκόλλου 4, καθώς αυτό αποτελεί συστατικό στοιχείο της ένταξης της χώρας στην Ε.Ε., αποτελώντας στην ουσία την ελάχιστη διαπραγματευτική βάση συνέχισης της στήριξης

Επίκληση και ανάδειξη των αποφάσεων του Δ.Ε.Ε. για την προστασία του ελάχιστου εισοδήματος του παραγωγού.

Εκπόνηση σχετικής μελέτης για την υποστήριξη βαμβακοκαλλιέργειας

3. Συντονισμός των φορέων εκπροσώπησης της χώρας στην Ε.Ε. με στόχο την συντεταγμένη παρεμβατική δράση στους φορείς της Ε.Ε.